

Tietoa henkilötietojesi käsittelystä Sentiments on justice in Nordic countries-tutkimuksessa (suom. Pohjoismaisten nuorten näkemyksiä rikoksista ja rangaistuksista)

Sentiments on justice in the Nordic countries-tutkimuksessa käytetään aineistona henkilötietoja. Tämän tietosuojailmoituksen tarkoituksena on antaa tietoa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia sinulla on henkilötietoihisi liittyen.

Tutkimukseen osallistuminen ja henkilötietojen antaminen on vapaaehtoista ja voit koska tahansa, myös tutkimuksen aikana, keskeyttää osallistumisesi. Päätöksestä olla osallistumatta tai keskeyttää osallistuminen ei koidu sinulle mitään negatiivisia seurauksia.

1. Kuvaus tutkimushankkeesta ja miksi henkilötietojasi tarvitaan

Sentiments on Justice in the Nordic countries on yhteispohjoismainen tutkimusprojekti, joka toteutetaan samansisältöisenä kaikissa viidessä pohjoismaassa. Tämä tietosuojailmoitus koskee tähän tutkimusprojektiin kuuluvaa, Suomessa toteutettavaa osahanketta eli Suomen osuutta kyseisessä tutkimusprojektissa.

Tutkimushankkeessa toteutetaan kussakin Pohjoismaassa ryhmähaastatteluja 16–24-vuotiaille nuorille. Haastatteluiden pohjana käytetään neljää eri rikostapauskuvausta eli vinjettiä, jotka kuvaavat hypoteettisesti raiskausta, vihapuhetta verkossa, huumausainerikosta sekä katuväkivaltaa. Tutkimuksen tavoitteena on kuvata nuorten käsityksiä rangaistuksesta ja sen oikeuttamisesta, sopivista rangaistustasoista sekä yleisemmin oikeustajusta.

Henkilötietoja käsitellään osana laajempaa pohjoismaista tutkimusprojektia varten Helsingin yliopistolla. Tutkijat vastaavat aineiston käytännön hallinnasta kuten käsiteltävien tietojen minimoinnista, täsmällisyydestä sekä säilytysaikojen määräytymisestä ja asianmukaisten järjestelmien/sovellusten käyttämisestä.

2. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Helsingin yliopisto
Osoite: PL 4 (Yliopistonkatu 3), 00014 Helsingin yliopisto

Muissa maissa:

University of Gävle,
Faculty of Health and Occupational Studies
Department of Social Work and Criminology
801 76, Gävle, Sweden

University of Iceland
Sæmundargötu 2, 102 Reykjavík, Iceland

Aalborg Universitet
Fredrik Bajers Vej 7K
9220 Aalborg Øst, Denmark

The University of Oslo
Boks 1072 Blindern
NO-0316 OSLO Norway

3. Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevista asioista:

Nimi: Piia Aitta

Tiedekunta/osasto/yksikkö: Valtiotieteellinen tiedekunta/Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti.

Osoite: Snellmaninkatu 10, 00170 Helsinki

Puhelinnumero: 0294120869

Sähköpostiosoite: piia.aitta@helsinki.fi

4. Tietosuojaavastaavan yhteystiedot

Helsingin yliopiston tietosuojaavastaavaan saa yhteyden sähköpostiosoitteesta tietosuoja@helsinki.fi.

5. Mitä henkilötietoja tutkimusaineisto sisältää

Haastateltavilta kerätään suostumuslomakkeessa nimet ja heidän allekirjoituksensa. Suostumuslomakkeella haastateltava antaa suostumuksensa henkilötietojensa käsittelyyn. Haastattelut äänitetään, ja haastateltavat ovat mahdollisesti puheäänensä perusteella tunnistettavissa. Haastatteluissa kerätään haastateltavilta tietoa heidän näkemyksistään koskien rankaisemista ja rikollisuutta. Kerättävät tiedot saattavat sisältää poliittisia mielipiteitä sekä tietoa haastateltavan uskonnollisesta tai filosofisesta vakaumuksesta.

6. Mistä lähteistä henkilötietojasi kerätään

Henkilötiedot kerätään haastateltavilta itseltään suostumuslomakkeella sekä suullisesti haastattelutilanteessa.

7. Arkaluonteiset henkilötiedot (ja erityiset henkilötietoryhmät)

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia arkaluonteisia henkilötietoja:

Poliittiset mielipiteet

Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus

8. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuojalain 6 artiklan 1 kohdan mukaisella perusteella:

- yleistä etua koskeva tehtävä:
    - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalaki 4.3 §)
    - tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi (tietosuojalaki 4.4 §)
  - tutkittavan suostumus
  - rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen
  - rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen
- Kyseessä oleva oikeutettu etu:

Jos henkilötietojen käsittely perustuu tutkittavan suostumukseen, tutkittavalla on koska tahansa oikeus peruuttaa suostumuksensa. Suostumuksen peruminen ei vaikuta ennen peruuttamista suoritetun käsittelyn lainmukaisuuteen.

Yleisen tietosuojalain mukaisten arkaluontoisten tietojen käsittely perustuu tietosuojalain 9 artiklan 2 kohdan j alakohtaan (käsittely on tarpeen tieteellisiä tutkimustarkoituksia varten) sekä tietosuojalain 6 §:n 1 momentin 7 kohtaan (tietosuojalain 9 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta tieteellistä tutkimusta varten tehtävään tietojen käsittelyyn).

9. Tietojen vastaanottajat

Henkilötietoja ei luovuteta muille kuin niille, jotka tarvitsevat henkilötietoja tutkimuksen tarkoituksen toteuttamista varten. Aineistoa voidaan jakaa pohjoismaisen tutkimusryhmän kesken tämän tutkimuksen toteuttamisen tarkoituksessa.

10. Tietojen siirto Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä Euroopan talousalueen ulkopuolelle, niitä käsitellään ainoastaan ETA:n alueella.

Tietoja saatetaan tutkimuksen kuluessa siirtää myös muissa maissa sijaitseville vastaanottajille,

joiden ryhmät on kuvattu edellä kohdassa 9.

11. Henkilötietojen suojaus

Tutkimusaineistoon sisältyviä henkilötietoja käsitellään ja säilytetään suojattuna niin, että ainoastaan niitä tarvitsevat henkilöt pääsevät tarkastelemaan tietoja.

Haastattelutalenne säilytetään Helsingin yliopiston suojatulla serverillä. Paperiset suostumuslomakkeet skannataan sähköiseen muotoon ja hävitetään sen jälkeen. Mikäli käytämme litterointiin tutkimusryhmän ulkopuolista tahoa, huomioimme tehtävässä sopimuksessa henkilötietojen asianmukaisen suojaamisen. Litterointivaiheessa haastattelumateriaali pseudonymisoidaan. Analyysit tehdään tämän kirjallisen aineiston pohjalta.

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnistetietoja.
- Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa ja säilytetään erillään analysoitavasta tutkimusaineistosta.
- Aineisto analysoidaan suoraan tunnistetiedoin, koska (lisää peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle):

12. Henkilötietojen käsittelyn kesto

Tutkimuksen aikana:

Nauhoitteet ja suostumuslomakkeiden sähköiset muodot hävitetään, kun aineistoa ei enää tarvita tutkimuksen tekemiseen tai tutkimustulosten oikeellisuuden tarkistamiseen.

Tutkimuksen päättymisen jälkeen:

- Tutkimusaineisto hävitetään
- Tutkimusaineisto säilytetään tämän tutkimuksen tulosten luotettavuuden arvioimista varten:
  - ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin
- Tutkimusaineisto säilytetään myöhempää, yhteensopivaa tieteellistä tutkimusta varten tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisesti:
  - ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin

Missä aineistoa säilytetään tutkimuksen jälkeen ja kuinka kauan:

Tekstimuotoiset pseudonymisoidut haastattelut säilytetään viiden vuoden ajan Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutissa viiden vuoden ajan. Nauhoitteet sekä suostumuslomakkeet hävitetään heti kun aineistoa ei enää tarvita tutkimuksen tekemiseen tai tutkimustulosten oikeellisuuden tarkistamiseen.

Tutkimusaineiston säilytys perustuu tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan b ja e alakohtiin. Tutkimusaineiston uudesta tutkimuskäytöstä lähetetään tutkittaville uusi tietosuojailmoitus, paitsi jos rekisterinpitäjä ei enää pysty tunnistamaan rekisteröityjä tutkimusaineistosta.

Uudesta tutkimuksesta ei voida lähettää ilmoitusta tutkittaville myöskään silloin, jos tietojen toimittaminen olisi mahdotonta tai kohtuuttoman vaivalloista tai jos se estäisi tai vaikeuttaisi suuresti tutkimustarkoitusten saavuttamista (tietosuojasetuksen 14 artiklan 5 kohdan b alakohta).

13. Automatisoitu päätöksenteko

Tutkimuksessa ei tehdä automaattisia päätöksiä, joilla on merkittävä vaikutus tutkittaviin.

14. Sinun oikeutesi ja niiden rajoittaminen

Alla mainittujen oikeuksien käyttämiseksi ota yhteyttä tämän tietosuojailmoituksen kohdassa 3 nimettyyn tutkimuksen yhteyshenkilöön ja kerro, mitä oikeuksiasi haluat käyttää.

Sinun oikeutesi rekisteröitynä

Pyrimme toteuttamaan oikeutesi aina, kun se on mahdollista. Oikeuksiesi soveltuvuuteen vaikuttaa esimerkiksi se, millä oikeusperusteella henkilötietojasi käsitellään. Oikeuksien soveltumista arvioimme aina tapauskohtaisesti. Tutkimuksen yhteyshenkilö auttaa sinua oikeuksiesi toteuttamisessa ja kertoo niiden soveltuvuudesta.

Tietosuojasetuksen mukaisia oikeuksiasi ovat:

- saada tietää käsitelläänkö sinun tietojasi,
- saada pääsy omiin tietoihisi,
- oikaista virheelliset ja vanhentuneet tietosi,
- poistaa tietosi ja tulla unohdetuksi,
- rajoittaa omien tietojesi käsittelyä,
- siirtää tietosi rekisterinpitäjältä toiselle,
- vastustaa tietojesi käsittelyä sekä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Jostain oikeudesta saatetaan tieteellisen tutkimuksen yhteydessä joutua poikkeamaan esimerkiksi silloin, jos oikeutesi toteuttaminen vaarantaisi koko tutkimuksen. Usein voi olla esimerkiksi niin, ettei kaikkia jo kerättyjä ja tutkimukseen sisällytettyjä tietojasi ole mahdollista poistaa jälkikäteen, mutta tämä ei vaikuta oikeutesi keskeyttämiseen tutkimukseen osallistuminen.

Lisätietoa oikeuksistasi eri tilanteissa löydät Tietosuojavaltuutetun toimiston verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Valitusoikeus

Jos koet, että henkilötietojasi on käsitelty epäasianmukaisesti, voit aina ottaa yhteyttä rekisterinpitäjän tietosuojavastaavaan, jonka yhteystiedot löydät tämän tietosuojailmoituksen kohdasta 4.

Sinulla on myös oikeus tehdä valitus valvovalle viranomaiselle, eli Tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Tietosuojavaltuutetun toimiston yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

<https://tietosuoja.fi/ilmoitus-tietosuojavaltuutetulle>

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi